

Ombudsman na bPóilíní - Ag deileáil le gearáin ar na póilíní

Cuirimid córas gearán póilíneachta atá cothrom agus neamhspléach ar fáil don phobal agus do na póilíní faoi Acht na Póilíneachta (Tuaisceart Éireann) 1998. Níl ort íoc as gearán a dhéanamh linn.

Ombudsman na bPóilíní i dTuaisceart Éireann
Foirgnimh Nua na hArdeaglaise
11 Sráid na hEaglaise
Béal Feirste
BT1 1PG.

Má tá gearán agat faoi **iompar** póilín, ba chóir duit teagmháil a dhéanamh linn.

Tig leat:

- scríobh chugainn ag an seoladh thuasluaite:
- Buail isteach chuig an oifig idir 9 r.n. agus 5 i.n., ó Luan go hAoine;
- Scairt ghutháin a chur ar an oifig ag am ar bith ar 0845 601 2931 nó ar 028 9082 8600;
- facs a chur chugainn ag am ar bith ar 028 9082 8615;
- ríomhphost a chur chugainn ar info@policeombudsman.org.
- cuairt a thabhairt ar ár líonláithreán ag www.policeombudsman.org.

Cad é a dhéanann Ombudsman na bPóilíní?

- Pléann Ombudsman na bPóilíní le gearáin faoin dóigh an ndéanann póilíní a gcuid oibre, amharcann sí fosta an bhfuil aon luí nó aon phatrún leis na gearáin seo. Cé go bhfuil an focal “póilíní” sa teideal s’againne, níl sé ann ach chun tabhairt le fios do dhaoine cé hiad na daoine a ndéanaimid fiosrúcháin orthu. Tá sí neamhspléach ar fad ar na póilíní.

- Déanfaidh Ombudsman na bPóilíní fiosrú ar ghearáin faoin dóigh a n-íompraíonn na póilíní iad féin agus iad i mbun oibre. D'fhéadfadh na gearáin baint le líomhaintí i dtaca le hiompar coiriúil ag póilín nó le líomhaintí gur bhris an póilín cód iompair na bpóilíní..
- Nuair a fhaighimid do ghearán, fiosróidh Ombudsman na bPóilíní do ghearán agus cinnfidh sí ar an dóigh le déileáil leis.
- Fiú amháin mura bhfuil gearán déanta agat, tig le hOmbudsman na bPóilíní an scéal a fhiosrú má tá údar aici le creidiúint gur féidir go ndearna póilín coir nó gur bhris sé/sí cód iompair na bpóilíní .
- Déanann Ombudsman na bPóilíní monatóireacht ar ghearáin déanta ar na póilíní agus déanann sí seiceáil an bhfuil aon luí nó aon phatrún leis na gearáin seo.

Na rudaí nach dtig le hOmbudsman na bPóilíní a dhéanamh

- Fiosrú a dhéanamh ar iompar póilín as ar tháinig mar thoradh cúis choiriúil nó smachtúil, ach amháin má tá fianaise úr nach raibh ar fáil nuair a rinneadh an chéad fhiosrúchán.
- Fiosrú a dhéanamh ar ghearáin atá 'as am' (féach céim 2 ar leathanach).
- Fiosrú a dhéanamh ar ghearáin a bhaineann le phóilín nach raibh ar diúite nuair a tharla an t-iompar ar cúis an ghearáin é, ach amháin i gcás ina mbaineann gur póilín é/í leis an ghearán.
- Fiosrú a dhéanamh ar ghearáin a bhaineann le maoir tráchta nó le fostaithe sibhialtacha na bpóilíní.

Céim 1 - An dóigh le gearán a dhéanamh

Tig leat gearán a dhéanamh ar dhóigh ar bith de na dóigheanna seo a leanas le gearán a dhéanamh.

- Buail isteach chuig oifig s'againne ag **Foirgnimh Nua na hArdeaglaise, Cearnóg Naomh Áine, 11 Sráid na hEaglaise, Béal Feirste BT1 1PG** idir 9 r.n. agus 5 i., ó Luan go hAoine. Níl gá le coinne a dhéanamh.
- Scríobh chuig Ombudsman na bPóilíní ag an seoladh thuasluaite.
- Buail isteach chuig d'Oifig Chomhairle Phobail áitiúil agus cuirfidh siad ar an eolas thú ar an dóigh le teagmháil a dhéanamh linn.
- Buail isteach chuig stáisiún póilíní na háite s'agat. Ní phléifidh siad le do ghearán, ach cuirfidh siad faoinár mbráid é chomh luath agus is féidir.
- Déan teagmháil le do dhlíodóir ar féidir leis insint dúinn faoi do ghearán.
- Cuir scairt ghutháin orainn ar 0845 6012931 nó ar 028 9082 8600
- Cuir facs chugainn ar 028 90 828659.
- Cuir ríomhphost chugainn ar info@policeombudsman.org

Céim 2 - Cá fhad atá agat le gearán a dhéanamh?

- Caithfidh tú do ghearán a dhéanamh le hOmbudsman na bPóilíní faoi cheann bliana ón eachtra a bhfuil tú i gcás faoi.
- Tá eisceacht ann- má tharla an eachtra idir 6 Samhain 1998 agus 5 Deireadh Fómhair, tá dhá bhliain agat le do ghearán a dhéanamh.
- I gcásanna ar leith, tig le hOmbudsman na bPóilíní fiosrú a dhéanamh ar ghearáin faoi rudaí a tharla níos faide ná bliain ó shin sular cuireadh in iúl di iad. Is cásanna iad seo:
- Ní dhearnadh aon fhiosrú riamh ar do ghearán agus dar le hOmbudsman na bPóilíní go bhfuil sé tromchúiseach nó eisceachtúil nó
- Ní dhearnadh aon fhiosrú riamh ar do ghearán ach tá fianaise úr anois ann nach raibh ar fáil roimhe seo agus dar le hOmbudsman na bPóilíní go bhfuil do ghearán tromchúiseach nó eisceachtúil.

Céim 3 - An rud a dhéanfaidh Ombudsman na bPóilíní faoi do ghearán

- Déanfaimid socrú le buaileadh leat le sonraí do ghearáin a ghlacadh. Déanfaimid iarracht seo a shocrú in áit éigin a mbeadh príobháideach áisiúil duit - inár n-oifig féin, in Oifig Chomhairle Phobail na háite s'agat, in óstlann áitiúil nó áit éigin eile a mbeadh fóirsteanach.
- I ndiaidh an chruinnithe seo déanfaimid cinneadh ar an dóigh a ndéileálfaimid leis an ghearán.
- Inseoidimid duit ainm an duine atá freagrach as plé le do ghearán.
- Tabharfaimid an oiread eolais agus a thig linn ar gach céim den chóras gearán.
- Tabharfaimid tuairisc scríofa duit ar ár gcinneadh ar do ghearán.

Céim 4 - Ag féachaint amach duit agus don phóilín

- Caithfimid go maith leat agus déanfaimid a dtig linn chun an próiseas a dhéanamh chomh simplí agus chomh gasta agus is féidir. Tá gearáin áirithe ann, áfach, a bhíonn iontach casta agus d'fhéadfaidís cuid mhaith daoine eile a tharraingt isteach, mar shampla, dochtúirí agus finnéithe eile. Ciallaíonn sé seo gur féidir go nglacfaidh do ghearán tamall fada le fiosrú.
- Tabharfaimid freagra ar do litreacha faoi cheann trí lá oibre óna bhfáil.
- Tabharfaimid urraim do do chearta daoine agus iad siúd de chuid an phóilín ar a ndearna tú gearán.

Céim 5 - Dóigheanna le déileáil le do ghearán

- Má shíleann Ombudsman na bPóilíní go mbeadh **réiteach neamhfhoirmiúil** fóirsteanach do ghearáin **agus má thoilíonn tú leis seo**, cuirfimid an chúis gearáin faoi bhráid na bpóilíní chomh luath agus is féidir. Déanfaimid seiceáil ar an dóigh ar dhéileáil na póilíní le do ghearán.
- Mura bhfóireann do chúis do **réiteach neamhfhoirmialta**, déanfaimid **fiosrú** air agus coinneoidimid ar an eolas faoin chás tú.

- Cuirfimid do ghearán faoi bhráid an Phríomhchonstábla má bhaineann sé le póilíní i gcoitinne.
- Tá an chumhacht ag Ombudsman na bPóilíní fosta iarraidh ar na póilíní an cás a fhiosrú má shíleann sí gur chóir seo a dhéanamh.

Céim 6 - Cinneadh Ombudsman na bPóilíní

Nuair atá an fiosrú ar do ghearán déanta tig le hOmbudsman na bPóilíní cinneadh ar cheann acu seo a leanas a dhéanamh:

- Moladh a dhéanamh don Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí (an SIP) gur chóir an dlí a chur ar an phóilín. Tá sé faoin SIP an cinneadh a dhéanamh an dlí a chur ar an phóilín.
- Moladh a dhéanamh gur chóir don Phríomhchonstábla cúis smachtúil a chur in aghaidh an phóilín atá i gceist. Mura n-aontaíonn Ombudsman na bPóilíní agus an Príomhchonstábla lena chéile faoin phóilín a thabhairt os comhair éisteacht smachta, tig le hOmbudsman na bPóilíní seasamh ar ghéilleadh an Phríomhchonstábla di.
- Moladh a dhéanamh gur chóir don Údáras Póilíneachta cúis smachtúil a chur faoi shiúl más Príomhchonstábla Cúnta, Leasphríomhchonstábla nó Príomhchonstábla é an phóilín ar a ndearna tú gearán.
- Cúiteamh a mholadh. Fiú amháin má mholann Ombudsman na bPóilíní go ndámhtar cúiteamh duit, cuirfidh do dhlíodóir ar an eolas tú faoi chearta dlí ar bith eile a d'fhéadfadh bheith agat.
- Do ghearán a dhiúltú, mar shampla, toisc nach bhfuil aon fhianaise ar a thaobh. Inseoidh Ombudsman na bPóilíní duit cad chuige ar chinn sí ar an bhreithiúnas seo.

Céim 7 - Má cuireadh an dlí ar phóilín

Má chuirtear an dlí ar phóilín, déileálfaidh an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí (SIP) leis an chás. Míneoimid an dóigh a n-oibríonn sé seo.

Céim 8 - Cúis Smachtúil

Má shíleann Ombudsman na bPóilíní gur chóir cúis smachtúil a chur in aghaidh an phóilín, míneoimid an próiseas seo duit.

Céim 9 - Ag insint duit faoi cad é a tharla do ghearán

I ndiaidh an fhiosrúcháin, inseoimid duit ar bheartaigh Ombudsman na bPóilíní ar moladh a dhéanamh go dtabharfadh an SIP (féach céim 6), an Príomhchonstábla nó an tÚdaras Póilíneachta an póilín chun dlí. (féach céim 8). Nuair a thiocfaidh deireadh leis na héisteachtaí riachtanacha uile a bhaineann leis an chúis, fógróimid duit an breithiúnas críochnaitheach.

Níl dul thar bhreith Ombudsman na bPóilíní. Má thagann eolas úr chun solais, áfach, nach d'fhéadfadh bheith ar eolas agat, thiocfadh le Ombudsman na bPóilíní fiosrúchán úr a chur faoi shiúl.

Gearáin ar Ombudsman na bPóilíní

Más mian leat gearán a dhéanamh faoinár seirbhísí, inis dúinn é, le do thoil, agus déanfaimid fiosrú ar do ghearán. Mura mbíonn tú sásta leis sin, tig leat scríobh chuig:

An Státrúnaí
Oifig Thuaisceart Éireann
Foirgnimh an Chaisleáin
Stormont
Béal Feirste
BT4 3SG.